

Poročilo o trgu elektronskih medijev in delu agencije za drugo polletje 2021

Predmetno poročilo je informativne narave. Vsebuje podatke, pridobljene skozi polletna zbiranja oziroma ki jih pri svojem delu pridobi agencija ali drugače zbrane podatke. Analize in podatki o odprtih postopkih, ki v tem poročilu niso vključeni, so lahko vključeni v naslednjem ali drugih poročilih agencije. Agencija si pridružuje pravico odločanja o vsebini.

Kazalo

1. Uvod.....	3
1.1. Zakonodajne aktivnosti.....	3
1.2. Gledoskop ter promocija medijske in informacijske pismenosti (Mipi)	4
2. Televizijski trg in trg avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo	4
2.1. Nadzor programskih obveznosti televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo	5
2.1.1. Programi posebnega pomena	5
2.1.2. Deleži evropskih in slovenskih avdiovizualnih del	5
2.1.3. Obseg oglaševanja	5
2.1.4. Prikrito oglaševanje.....	6
2.1.5. Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti.....	6
2.1.6. Zaščita otrok in mladoletnikov.....	6
3. Radijski trg.....	6
3.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki 7	
3.1.1. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane – za nove programe	7
3.1.2. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območjih Vzhod R2 in Zahod R2	7
3.2. Javni razpisi za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo	8
3.2.1. Javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo - splošni 2022/1.....	8
3.3. Nadzor programskih obveznosti radijskih programov.....	8
3.3.1. Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti	8
3.3.2. Programi posebnega pomena.....	9

1. Uvod

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je pripravila poročilo o svojem delu na področju regulacije in nadzora elektronskih medijev za drugo polletje 2021.

Polletno poročilo vsebuje pregled stanja v uradnih evidencah avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih dovoljenj ter ponudi vpogled v stanje na področju aktualnih in zaključenih javnih razpisov za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo in javnih razpisov za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki, zakonodajne aktivnosti agencije v tem obdobju ter vpogled v vse zaključene postopke nadzorov v tem polletju. Agencija je nadaljevala z aktivnostmi na področju spletne medijske in informacijske pismenosti preko spletnega portala MiPi (www.mipi.si), na katerem je bilo objavljenih novih 19 prispevkov.

Tudi to obdobje so zaznamovali ukrepi zaradi epidemije novega koronavirusa, ki so zelo vplivali na reševanje sodnih, upravnih in drugimi javnopravnih zadev, s katerimi se je ukvarjala agencija v tem času.

1.1. Zakonodajne aktivnosti

Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju besedila: ZAvMS) je bil sprejet 15. 12. 2021, veljati je začel 12.1.2022, z njim pa so bile agenciji naložene določene nove pristojnosti in zadolžitve. Agencija bo morala v šestih mesecih od uveljavitve zakona vzpostaviti kontaktno točko za reševanje pritožb v zvezi z dostopnostjo invalidov do avdiovizualnih medijskih storitev, spremljati izboljševanje storitev dostopnosti invalidov do avdiovizualnih medijskih storitev s strni izdajateljev in ponudnikov ter pripraviti nove oziroma spremeniti obstoječe splošne akte. V drugi polovici leta 2021 je zato agencija intenzivno proučevala napovedane spremembe zakonodaje ter pripravljala osnutke splošnih aktov, za pripravo katerih bo skladno z ZAvMS pristojna.

Predstavniki agencije so s pripravo komentarjev in konkretnih predlogov sodelovali tudi kot strokovna podpora v delovni skupini Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve kot pripravljavca sprememb Zakona o dostopnosti storitev invalidov do avdiovizualnih medijskih storitev. Zakon bo določal nadzorne organe v zvezi z nadzorom nad zavezanci izvajanja dostopa do proizvodov in storitev ter v zvezi z nadzorom nad standardiziranostjo storitev dostopa avdiovizualnih medijskih storitev za invalidne osebe, ki jih pokriva agencija v okviru svojih pristojnosti. Agencija je v drugi polovici leta 2021 trikrat posredovala komentarje oziroma pripombe na različne verzije osnutka predloga zakona. Osutek zakona je bil ob zaključku leta še v pripravi, morebitne dodatne naloge agencije na tem področju pa bodo znane v letu 2022.

Predstavniki agencije so se udeležili tudi več sestankov oziroma posveta v okviru predsedovanja EU. V organizaciji Ministrstva za javno upravo so se na 2 sestankih sestali predstavniki agencije kot člani

delovne skupine za pripravo pripomb pri uredbah Akta o digitalnih storitvah in Akta o digitalnih trgih. Ministrstvo za kulturo je organiziralo posvet o dostopnosti in konkurenčnosti evropskih avdiovizualnih in medijskih vsebin, za katerega je agencija nudila vsebinsko pomoč in se ga tudi udeležila.

1.2. Gledoskop ter promocija medijske in informacijske pismenosti (Mipi)

Agencija je v drugem polletju 2021 razvijala spletni portal za medijsko in informacijsko pismenost MIPI (www.mipi.si) in nanj ažurno nalagala raznovrstne vsebine s širšega področja medijskega in informacijskega opismenjevanja, ki vsebinsko sodijo v okvir pristojnosti agencije kot konvergentega regulatorja. V drugem polletju 2021 je na portalu objavila 19 prispevkov in z namenom varstva končnih uporabnikov elektronskih komunikacij različna ciljna občinstva seznanjala z aktualnimi temami z medijskega in informacijskega področja ter opozarjala tudi na zelo raznolike izzive, s katerimi se je javnost soočala v času epidemije COVID-19. Ob koncu leta 2021 je agencija vzpostavila tudi možnost prijave na e-novice, k spremljanju portala in vključitvi relevantnih vsebin v učni proces pa je povabila tudi Zvezo ravnateljev in pomočnikov ravnateljev.

Agencija je z namenom preventivnega delovanja na področju varovanja končnih uporabnikov, predvsem njihovih najranljivejših skupin, pred potencialno škodljivimi avdiovizualnimi vsebinami tudi v drugem polletju 2021 izvajala aktivnosti v okviru projekta Gledoskop. Člani koderskega odbora, ki ga poleg predstavnikov agencije sestavljajo tudi strokovnjaki za avdiovizualne vsebine iz vrst izdajateljev najbolj gledanih slovenskih televizijskih programov, so v drugem polletju 2021 na dveh sestankih razreševali dileme pri označevanju potencialno spornih vsebin. Obravnavanih je bilo enajst avdiovizualnih vsebin, med katerimi so prevladovali celovečerni in dokumentarni filmi. Potencialno škodljivi prizori so največkrat vsebovali elemente spolnosti, nasilja in uporabe različnih substanc (alkohol, droge, zdravila), pogoste so bile tudi vsebine, ki prikazujejo oz. tematizirajo diskriminacijo.

2. Televizijski trg in trg avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Iz evidence imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti je razvidno, da je imelo konec leta 2021 71 pravnih ali fizičnih oseb 111 veljavnih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Štirinajst izdajateljev je imelo več kot eno dovoljenje in skupaj 54 dovoljenj, kar je predstavljalo skoraj polovico vseh veljavnih dovoljenj. Poleg tega so imeli izdajatelji 55 televizijskih programov aktivne pravice razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki, mednje sodijo tudi televizijski programi iz drugih držav članic EU, ki so pridobili pravice za t. i. plačljivo televizijo (to so pravice, s katerimi se ne smejo razširjati prek prizemnega digitalnega radiodifuznega omrežja (ali njegovega dela), ki je rezervirano za prostodostopne programe). Evidenca ponudnikov avdiovizualnih storitev na zahtevo v Republiki Sloveniji je konec leta 2021 pokazala 27 priglašениh storitev.

2.1. Nadzor programskih obveznosti televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Agencija je velik del razpoložljivih nadzornih kapacitet v drugem polletju 2021 usmerila v številne in raznolike nadzorne aktivnosti na področju televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. V skladu z načrtom dela je nadaljevala z že odprtimi nadzornimi postopki v zvezi z letnimi poročili o deležih avdiovizualnih del. Poleg tega je več inšpekcijskih zadev vodila zoper izdajatelje televizijskih programov, ki jih je uvedla na podlagi prijav in so se nanašali na prikrito oglaševanje, izvajanje zavez iz dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, izvajanje pravice do kratkega poročanja v televizijskih programih in zaščito otrok. Ob tem je agencija po uradni dolžnosti redno spremljala tudi obseg oglaševanja v televizijskih programih.

Zaradi epidemije novega koronavirusa je agencija s svojimi inšpektorji sodelovala tudi pri preverjanju izvajanja ukrepov za zajezitev epidemije. Tako je v prvem polletju 2021 tovrstne nadzore med drugim redno izvajala pri izdajateljih televizijskih programov in ponudnikih avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

2.1.1. Programi posebnega pomena

V okviru systemskega nadzora nad vsemi imetniki statusa lokalnega oz. regionalnega televizijskega programa posebnega pomena v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za ohranitev tega statusa je agencija v letih 2018 in 2019 zaradi ugotovljenih nepravilnosti na tem področju izdala štiri ureditvene inšpekcijske odločbe. V letu 2020 je z namenom preverjanja izvrševanja vseh štirih odločb uvedla postopke inšpekcijskega nadzora, od katerih je dva zaključila že v prvem polletju, medtem ko sta bila dva postopka ob koncu drugega polletja še v teku.

2.1.2. Deleži evropskih in slovenskih avdiovizualnih del

V drugem polletju je agencija zaključila še preostale postopke inšpekcijskega nadzora zoper ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, ki ji v prvem polletju niso pravočasno posredovali poročila o doseženih deležih avdiovizualnih del za leto 2020. Agencija je vseh devet še odprtih postopkov v zvezi s pridobivanjem ustreznih poročil uspešno zaključila in ustavila.

2.1.3. Obseg oglaševanja

Obseg oglaševanja v 12 slovenskih televizijskih programih in 18 televizijskih programih, ki so registrirani v tujini, a s svojo ponudbo ciljajo slovensko občinstvo, je agencija redno mesečno spremljala tudi v drugem polletju 2021. Izsledki rednega spremljanja upoštevanja omejitev obsega predvajanih oglasnih sporočil v televizijskih programih in preverjanja navedb iz prijav zaradi domnevnega prekomernega oglaševanja so pokazali, da so slovenski izdajatelji televizijskih programov spoštovali zakonsko predpisane omejitve na tem področju, zato v drugem polletju v zvezi s tem ni uvedla nobenega inšpekcijskega ali prekrškovnega postopka. V prvem polletju uveden prekrškovni

postopek zaradi suma kršitve omejitev obsega oglaševanja v drugem polletju še ni bil zaključen.

2.1.4. Prikrito oglaševanje

V drugem polletju je agencija z ureditveno odločbo zaključila postopek inšpekcijskega nadzora zoper izdajatelja televizijskega programa, saj je ugotovila, da je ta v svoji oddaji prikrito oglaševal oz. oglaševalskih vsebin ni jasno ločeval od uredniško oblikovanih. Šlo je za prakso predstavljanja blaga, storitev, blagovnih znamk v televizijski oddaji, ki služi oglaševanju, vendar bi utegnilo zavajati javnost glede svoje narave, kar je z zakonom prepovedano.

2.1.5. Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti

Agencija je v prvem polletju vodila postopek inšpekcijskega nadzora, v katerem je preverjala izvajanje zavez iz veljavnega dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti v enem od televizijskih programov, ki pa se v drugem polletju še ni zaključil.

2.1.6. Zaščita otrok in mladoletnikov

Zaradi domnevno neustreznega izvajanja zaščite otrok in mladoletnikov je agencija uvedla postopek inšpekcijskega nadzora zoper ponudnika avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, ki pa v drugem polletju še ni bil zaključen.

3. Radijski trg

Konec leta 2021 je imelo 55 pravnih ali fizičnih oseb skupaj 166 veljavnih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Izdajateljev, ki so bili imetniki več kot enega dovoljenja, je bilo 16 in so bili skupaj imetniki 126 dovoljenj. V skupaj 33 dovoljenj so bile vključene štiri različne programske radijske mreže, v dve dovoljenji pa je bil vključen skupni regionalni program. S pravico razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki so na območju Republike Slovenije aktivno razpolagali izdajatelji štiriindvajsetih radijskih programov. Prek omrežja R1, ki je že dalj časa polno zasedeno, se je razširjalo 19 radijskih programov, na omrežju R2 so bili dostopni štirje regionalni in manjšinski radijski programi RTV Slovenija, in sicer po dva na vsakem od obeh območij pokrivanja, na omrežju R3 pa se je razširjal en radijski program.

3.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki

3.1.1. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane – za nove programe

Agencija je v drugem polletju 2021 zaključevala pripravo javnega razpisa za dodelitev šestih pravic za razširjanje radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane (omrežje R3). Zaradi oblikovanja zahtev, pogojev in meril, ki od ponudnikov na javnem razpisu zahtevajo prijavo novih programov, je bila za agencijo priprava takšnega javnega razpisa ogromen in svojevrsten izziv, ki je terjal veliko več časa in kadrovskih resursov kot siceršnji preostali razpisi. To je bil tudi glavni razlog za zamudo pri njegovi izvedbi glede na načrte agencije. Dodaten izziv je predstavljala tudi priprava razpisa v dveh sklopih, ki se med seboj dokaj razlikujeta – en sklop je namenjen neodvisnim ponudnikom, drugi pa ponudnikom glasbenih programov. Javni razpis za podelitev šestih pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane je bil tako objavljen 24. 12. 2021. Podelitev pravic se pričakuje v letu 2022.

3.1.2. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območjih Vzhod R2 in Zahod R2

Agencija je v drugem polletju 2021 nadaljevala z aktivnostmi v okviru javnega razpisa za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki za območji Zahod R2 in Vzhod R2, ki je bil uveden 14. 5. 2021. Rok za oddajo ponudb je potekel sredi junija 2021, takrat je potekalo tudi javno odpiranje ponudb. Na javni razpis se je prijavilo dvajset ponudnikov z enakim številom radijskih programov, devet za razpisno območje Zahod R2 in enajst za razpisno območje Vzhod R2, glavnina pregleda in ocenjevanja ponudb pa je potekala v drugem polletju 2021. Razpisna komisija je poročilo o pregledu in oceni ponudb na Svet za radiodifuzijo posredovala septembra 2021, pri čemer je treba poudariti, da je bilo kljub vsebinsko zahtevnemu preverjanju specifičnih razpisnih omejitev in velikemu številu ponudb delo komisije opravljeno relativno hitro. Agencija je načrtovala izdati odločbo s podelitvijo pravic do konca leta 2021, a je Svet za radiodifuzijo ob dodatnem času za premislek agenciji podal obrazložen predlog izbire ponudnikov, ki je vseboval dodatno zahtevo, ki je razpis ni predvidel. Nato je sledilo dodatno usklajevanje med svetom in agencijo glede vpisa dodatnih zahtev v odločbo o dodelitvi pravic, kar je podaljšalo celotni postopek podelitve zadevnih pravic. Za tem je agencija lahko uvedla upravni postopek podelitve pravic, dodatno časovno zamudo je v upravnem postopku pomenila tudi priprava in izvedba ustne obravnave, predvsem z vidika teka različnih procesnih rokov. Podelitev pravic ponudnikom se tako predvideva v začetku leta 2022.

3.2. Javni razpisi za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo

3.2.1. Javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo - splošni 2022/1

Agencija je po v letu 2021 uspešno zaključenem javnem razpisu za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe in javnem razpisu za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo – splošni 2022/1 v drugi polovici leta 2021 oblikovala nabor frekvenc in začela pripravljati izhodišča za uvedbo novega javnega razpisa, ki ga načrtuje v mnenje Svetu za radiodifuzijo in soglasje Ministrstvu za kulturo posredovati sredi leta 2022.

3.3. Nadzor programskih obveznosti radijskih programov

Večji del razpoložljivih nadzornih kapacitet na področju radijskih programov je agencija v skladu z načrtom dela v drugem polletju usmerila v nadzor izvrševanja izdanih inšpekcijskih odločb v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa programa posebnega pomena. Poleg tega je obravnavala vlogo za pridobitev statusa lokalnega radijskega programa posebnega pomena, medtem ko so bili nadzorni postopki v zvezi z dovoljenji za izvajanje radijske dejavnosti vodeni na podlagi prijav. Agencija je za izdajatelje izvedla tudi delavnico o dovoljenih in nedovoljenih oglaševalskih praksah v radijskih programih.

Agencija je v preteklosti izvedla večji obseg inšpekcijskih nadzorov v radijskih programih, pri čemer je zaznala izvajanje nekaterih spornih oglaševalskih praks. V okviru preventivnega inšpekcijskega delovanja je zato jeseni izvedla posvet o transparentnosti oglaševanja v radijskih programih in izdajatelje radijskih programov, ki so se posveta udeležili, pozvala k ustreznemu ločevanju oglaševalskih od ostalih uredniško oblikovanih vsebin.

3.3.1. Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti

Na podlagi prijave je agencija uvedla postopek inšpekcijskega nadzora zoper izdajatelja radijskega programa, v katerem je preverjala izvajanje nekaterih zavez iz dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti. Postopek do konca drugega polletja še ni bil zaključen.

Agencija je v drugem polletju s preverjanjem ugotovila tudi, da so izdajatelji 18 radijskih programov, vključenih v radijsko mrežo, izvršili ureditvene odločbe, ki jim jih je agencija izdala zaradi neizpolnjevanja nekaterih programskih zavez iz dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti glede vsebin v delih programa, ko ti niso vključeni v programsko mrežo.

3.3.2. Programi posebnega pomena

Agencija je v preteklih letih v okviru sistemskega nadzora nad vsemi imetniki statusa lokalnega oziroma regionalnega radijskega programa posebnega pomena v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za ohranitev tega statusa zaradi ugotovljenih nepravilnosti na tem področju izdala šest ureditvenih inšpekcijskih odločb. Agencija je v drugem polletju nadaljevala z že uvedenimi nadzornimi postopki, v katerih preverja izvrševanje treh inšpekcijskih odločb, poleg tega pa je uvedla še postopke inšpekcijskega nadzora v zvezi s preostalimi tremi odločbami. Vseh šest navedenih postopkov inšpekcijskega nadzora je bilo konec drugega polletja še v teku.

Agencija je obravnavala tudi vlogo izdajatelja radijskega programa za dodelitev statusa lokalnega radijskega programa posebnega pomena. Upravni postopek, v katerem agencija ugotavlja izpolnjevanje pogojev za dodelitev statusa, konec drugega polletja še ni bil zaključen.